

Den ærede Cultusminister udtalte sig herom i forrige Session, da den samme Lov blev forelagt, men det forekom mig, at det væsentligste Moment, som den Gang blev anført, bestod deri, at den Kongelige Resolution af 1795, hvorved Arvesæste = Skjødernes Indhold blev fastsat, ogsaa indbefattede det Kalkkreuziske Gods, og at der sølgelig maatte gjælde det Samme med Hensyn til dette Gods som med Hensyn til det øvrige Gods under Sørø Akademie. Dette kan der nu vistnok være Spørgsmaal om, og dersom man vil opretholde Testamentets Bestemmelser i alle øvrige Poster, saa seer jeg ingen Grund til at afvige derfra netop med Hensyn til Indfæstningen, der er fastsat aldeles bestemt og uden Hensyn til, om det er Slægtninge af den fratrædende Fæster, der faae Gaarden i Fæste, eller ikke; jeg skal ialtsald tillade mig at forbeholde mig nærmere at yttre mig derover, naar Lovens specielle Punkter komme under Behandling. Endnu maa jeg tilføie, at der med Hensyn til dette Kalkkreuziske Gods kan opstaae Spørgsmaal om, hvorvidt Steder henhøre under det eller under Sørø Akademies øvrige Gods, hvilket naturligtviis for de Paagjældende er af stor Betydning; der verserer netop nu et saadant Spørgsmaal, idet der af enkelte Beboere fremsættes Paastand om, at de henhøre undet dette bedre stillede Kalkkreuziske Gods, medens det fra Bestyrelsens Side skal paastaaes, at de henhøre under det øvrige foranstte Gods. En Afgjørelse af denne Tvist kunde maaskee ogsaa gives ved Loven, saaledes at Sagen enten blev at afgjøre af Cultusministeren eller af Domstolene.

Bligen-Sincke: Det foreliggende Lovudkast gaaer ud fra den Forudsætning, at Statsmagten skulde være berettiget til ikke blot at forvandle disse Stiftelsers Gods til Pengeformue, men ogsaa til at bortgive endeel af denne Formue; det gaaer ikke blot ud paa at aabne Udgang for vedkommende Fæstere og Brugere til at blive Giere, men ogsaa ved et Magtsprog at tilvende disse en ikke ubetydelig Deel af den hidtilværende Giers Formue. Dette indeholdes i § 1 af Lovudkastet, hvori det hedder:

„Det Sørø Academie, Kjøbenhavns Uni-

versitet og Communitetet i Kjøbenhavn tilhørende Jordegods; som er overdraget Gaardmænd eller Huusmænd i Fæste eller Leie, skal gaae over til Selveiendom efter de samme Regler, som ved Lov af 8 April 1851 ere vedtagne for det Staten tilhørende, under Domainebestyrelsen henlagte Bøndergods, med de i det Følgende fastsatte nærmere Bestemmelser.“

Om Statens Bøndergods, som paa Domainerne er gaaet over til Selveiendom, vide vi, at det er fæet med Dpoffrelse for Statskassen til Enkeltes Fordeel paa de øvrige Skatteyderes Bekostning (Nei!) og naar disse Stiftelsers Gods skal gaae over paa samme Maade til Selveiendom, saa vil i Forhold til deres Størrelse et lignende Tab indtræde; men dertil anseer jeg Statsmagten for uberettiget, og naar jeg udtaler det, saa optræder jeg ikke imod, at Fæste overgaaer til fri Eiendom paa disse Stiftelsers Gods, men jeg udtaler mig imod, at det i det paagjældende Tilfælde skeer paa en Maade, som mere støttende sig paa Magt end Ret tilsidestatter det Pietets-Hensyn, man skylber saadanne Mænd, der i god Tro og i Tillid til, at deres Testationsfrihed vil blive respecteret af taknemmelige Efterkommere, have overdraget Staten at forvalte deres Formue til Dpkomst for Videnskaber, Kunst o. s. fr. En saadan Tilsidefættelse maa nødvendigviis medføre, at Ingen herefter vil betro Statsmagten Noget, hvorved altsaa en Kilde til Hjælp for mange aandeligt og materielt Trængende vilde stoppes. Jeg kan i det Princip, som ligger til Grund for dette Lovforslag, ikke andet end see en Lære, som gaaer ud paa, at Magt er mere end Ret, en revolutionair Lære, som anvendt i dette Tilfælde vil forgifte vor Lovgivning.

B. Christensen: Jeg maa tilstaae, at jeg paa ingen Maade bekjender mig til de Anskuelser, som den ærede sidste Taler har fremført. Jeg troer, at han har storlig Uret, naar han finder noget „Revolutionairt“ i den Lov, der her foreligger os. Er der noget Revolutionairt, er det i alt Fald — jeg kunde fristes til at sige — saa gammelt, som den bedste Deel af Danmarks Lovgivning. Det troede jeg, at man baade i Theorie og i Praxis var enig om i alle Lande, at man